

Илија ПСАЛТИРОВ

ШТО НИ ПОРАЧУВА ИЗВЕШТАЈОТ НА ЕУ?

На 11 ноември Европската комисија го објави својот редовен Извештај за прогресот на Република Македонија во евроинтегративните процеси. Имајќи предвид дека голем дел од моите текстови им беа посветени на европските перспективи на нашата земја, не бев воопшто изненаден кога го прочитав спомнатиот Извештај, особено ако се има предвид дека најголем дел од моите изнесени ставови кореспондираат со оние од Извештајот.

Навистина ме чуди што некои структури беа изненадени од фактот дека Македонија нема да може да се надева на почеток на преговорите за членство во Унијата, иако е евидентно отсуството на клучни елементи во целата европска приказна, за да можеме да кажеме дека сме подготвени за почнување на преговорите. Морам да признаам дека е добро што во овој момент работите стојат вака, зашто на Владата ќе ѝ биде оставен простор да ги анализира неопходните реформи во соодветна насока и со соодветно темпо, но и да подготви стручни тимови, кои ќе ги водат преговорите кои се однесуваат на повеќе области т.н. поглавја, а ги има 33, кои треба да се хармонизираат и да се усогласат со европ-

ските стандарди.

Но, да се навратам на Извештајот на Европската комисија. Евидентен е напредокот на нашата земја во повеќе насоки и Извештајот експлицитно ги апострофира позитивните страни. Но, секако значајни се и забелешките, кои се сосема аргументирани и треба да претставуваат патоказ за тоа што треба во иднина да коригираме и кои реформи да ги засилиме и да ги забрзаеме. Би сакал токму во контекст на ова да извлечам неколку цитати од моите претходни колумни, кои имаат допирни точки со Извештајот.

На пример, во една колумна од декември минатата година пишував: "Корупцијата мора да биде санкционирана и сведена на минимум, зашто со тоа ќе се овозможи многу работи да добијат нормален тек... затоа е неопходно низа процеси и административни активности да се симплифицираат (на пример, воведување едношалтерски систем), но и да се засили санкционирањето врз база на постојните законски регулативи, како и да се забрза решавањето на судските предмети поврзани со корупција". На оваа тема Извештајот на страница 11 вели: "Резултатите од правните и од институционалните мерки се далеку од задоволителни и имаат ограничено влијание. Корупцијата останува широко распространета, закочувај-

ќи го економскиот напредок и ослабувајќи ја социјалната кохезија", но затоа, пак, се поздравува воспоставувањето на едношалтерскиот систем (страница 20).

Потоа, во колумната од 8 јануари 2006 година е наведено: "Реформите, без исклучок, треба да продолжат со засилено темпо, а особено во судството, јавната администрација, полицијата, но и во економијата и социјалната сфера. Приближувањето на домашното законодавство со европското, односно усвојувањето и имплементирањето на европските законски регулативи кај нас, исто така, е една од главните активности во оваа година". Во Извештајот на оваа тема на страница 9 пишува: "...имплементирање на реформите во администрацијата, како и во полицијата, остануваат сериозни предизвици", додека на страница 48 продолжува: "...судската реформа е во рана фаза и подобрување на независноста и ефикасноста на судството останува главен предизвик".

Критиките во Извештајот кон новата Влада (стр. 8) се однесуваат особено на промените на раководни лица во јавната администрација, што е против Законот за државни службеници, но и против европските стандарди за функционирање на професионализирана и политички неутрална администрација, во која ќе преовладува принципот на за-

слуги во кариерата (секако не политички, туку професионални), односно "мерит басед" системот на кариера.

Во два досегашни текста пишував за ова. Во оној од 15 септември 2006 г. стои: "Потегот со колективната промена на раководителите во администрацијата не е вистински реформски потег... Пред сè, потребно е да се оценат стручноста и квалитетот на раководните кадри, па потоа да се преземат соодветни мерки. Само така ќе се почитува принципот на 'деполитизација и професионализација' на администрацијата". Идентичен став има и во еден од текстовите од октомври минатата година: "Крајно време е изборот на кадри и унапредувањето во јавната администрација да се врши по 'мерит' принципот т.е. според квалитетот и заслугите, а не според партиската и националната припадност на кандидатите. Но, за да се постигне тоа потребно е почитување на законите, но и политичка волја, која очигледно не постои.

Сепак, ако желбата ни е што побрзо зачленување во Европската унија, било која Влада мора да сфати дека реформата на јавната администрација е неопходност и дека треба да се спроведе без одлагање".

Не знам за нашите политичари, но јас не ги менувам своите ставови и мислења, а тоа е повеќе од очигледно.